

U ovom broju, između ostalog, čitajte:

- **Potpisan Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost tekstilne, kožarsko-prerađivačke, gumarske i industrije obuće**
- **Poslodavci političkim stranakama dostavili dokument „Šta poslodavci očekuju od vlasti?“**
- **Udruženje poslodavaca FBiH i Njemačko udruženje malih i srednjih preduzeća potpisali Memorandum o razumijevanju**
- **Predstavljen koncept Globalnog sporazuma za dostojanstven rad**
- **Sastanak pregovaračkih timova za djelatnost hemije i nemetala**
- **Javna diskusija o potrebi za nastavkom socio-ekonomskih reformi**

Potpisan Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost tekstilne, kožarsko-prerađivačke, gumarske i industrije obuće

Predsjednica pregovaračkog tima Grupacije poslodavaca za djelatnost tekstila kože i obuće pri Udruženju poslodavaca FBiH Behrija Huseinbegović i predsjednik Sindikata tekstila, kože, obuće i gume FBiH Ramiz Omanović potpisali su 18. septembra 2018. godine u Sarajevu Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za djelatnost

tekstilne, kožarsko-prerađivačke, gumarske i industrije obuće na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovaj kolektivni ugovor je rezultat dugotrajnih pregovora i kompromisa kojeg su napravile obje strane.

"Bitno je napomenuti da je potpisivanjem ovog kolektivnog ugovora došlo do povećanja minimalne satnice sa 2,31 na 2,48 KM, odnosno, do povećanje najniže plaće uposlenih u sektoru tekstilne, kožarsko-prerađivačke, gumarske i industrije obuće, za 7,5 posto. Također je značajna i činjenica da je potpisanim Kolektivnim ugovorom zadržano pravo uposlenika na topli obrok i regres", kazala je Behrija Huseinbegović nakon potpisivanja ugovora.

Potpisanim Kolektivnim ugovorom predviđeno je da „Sindikata privrednog društva i poslodavac privrednog društva u djelatnosti tekstilne, kožarsko-prerađivačke, gumarske i industrije obuće mogu zaključiti pojedinačni kolektivni ugovor kod

poslodavca, u skladu sa ovim kolektivnim ugovorom i njihovim radnim i proizvodnim specifičnostima", čime se potiče pregovaranje na nižim nivoima.

Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika za za djelatnost tekstilne, kožarsko-prerađivačke, gumarske i

industrije obuće u FBiH definisana su pitanja iz radnih odnosa i u vezi sa radnim odnosima, utvrđene minimalne satnice, definirana osnova plaće, način i visina obračuna povećanja plaće po osnovu otežanih uslova rada. Također, definirana su prava i obaveze o prekovremenom radu, noćnom radu, radu u dane državnih praznika i radu u dane sedmičnog odmora.

"Ugovorom su definirana i prava na ostvarivanje toplog obroka, pravo na regres za godišnji odmor, naknada plaće, način i visina utvrđivanja naknade za službena putovanja, pravo na otpremninu, uvjeti za rad Sindikata, postupak kolektivnog pregovaranja i način mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova, te otkazivanje kolektivnog ugovora", kazao je Omanović.

UPFBiH je intenziviralo aktivnosti na kolektivnom pregovaranju sa sindikatima. Ovo je

šesti potpisani kolektivni ugovor za područja djelatnosti. Udruženje je spremno potpisati kolektivne ugovore za djelatnost građevinarstva i proizvodnje građevinskih materijala, djelatnost hemije i nemetala te finansijsku djelatnost, a njihovo potpisivanje očekuje se do kraja godine.

"Ovo pokazuje koliko su UPFBiH i njene članice strateški opredjeljeni za socijalni dijalog sa sindikatom i radnicima te našu društvenu odgovornost i socijalnu

osjetljivost. Mislim da je sada svima kristalno jasno koliko smo bili u pravu kada smo tražili usvajanje novog Zakona o radu te da njegovim stupanjem na snagu nije došlo do smanjena prava radnika, nego upravo suprotno. Ubijeđen sam da ćemo do kraja godine imati zaključene granske ugovore u djelatnostima u kojima je zaposleno 85 posto svih zaposlenih u realnom sektoru u FBiH", rekao je Mladen Pandurević, direktor UPFBiH.

Poslodavci političkim strankama dostavili dokument „Šta poslodavci očekuju od vlasti?“

Udruženje poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine prosljedilo je najvećim političkim strankama koje učestvuju na predstojećim općinskim izborima u Bosni i Hercegovini tekst obraćanja političkim strankama „Šta poslodavci očekuju od Vlasti“.

U ovom strateškom dokumentu, koji je ranije predstavljen javnosti od političkih stranaka koje će učestvovati na predstojećim općim izborima se traži da podrže zahtjeve poslodavaca u cilju postizanja boljeg poslovnog ambijenta. Ovaj strateški dokument rezultat je javne rasprave u kojoj je učestvovalo više od 20.000 poslodavaca, članica UPFBiH, prije nego što je tekst usvojio Izvršni odbor UPFBiH krajem augusta ove godine.

Predstavnicima političkih stranaka dostavljeni su zahtjevi koji se odnose na izmjene Zakona o PDV-u, rasterećenje privrede na svim nivoima, poboljšanje poslovnog ambijenta, prijedlozi šest akata koji će socijalnim partnerima (poslodavci i sindikat) omogućiti da učestvuju u izradi i donošenju svih zakona i podzakonskih akata koji su od interesa za njih, zahtjev za unaprijeđenje rada ekonomsko-socijalnih vijeća na svim nivoima, hitno usvajanje pet zakona koje je izradilo Udruženje poslodavaca FBiH, usvajanje 19 zakona koje je uradilo Udruženje poslodavaca FBiH i otpičinjanje rada na fiskalnoj devalvaciji.

Poslodavci od političkih stranaka traže da podrže njihove prijedloge navedene u

dokumente, kao i da odgovore na prijedloge UPFBiH dostave prije završetka predizborne kampanje.

Na taj način građani u BiH će zaključiti kakav stav Vaša politička stranka ima prema rješavanju ekonomskih problema i podizanju životnog standarda građana.

Tekst obraćanja možete preuzeti [ovdje](#).

Odgovor na pomenuti dokument dostavili su Naša stranka, Demokratska fronta, Hrvatska stranka BiH, Nezavisni blok, Stranka za BiH i Socijaldemokratska partija, koje su i zvanično podržale inicijative i predložena rješenja Udruženja. Odgovore pročitajte [ovdje](#).

Udruženje poslodavaca FBiH i Njemačko udruženje malih i srednjih preduzeća potpisali Memorandum o razumijevanju

Predsjednik Udruženja poslodavaca FBiH Adnan Smailbegović i predsjednik Njemačkog udruženja malih i srednjih preduzeća (BMVW) Mario Ohoven potpisali su danas u Sarajevu Memorandum o razumijevanju, s ciljem uspostavljanja saradnje Udruženja poslodavaca FBiH i BMVW i pružanja podrške održivom industrijskom razvoju, koristeći svoje potencijale u korist poslodavaca Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Njemačke.

„Njemačka je jedan on naših najvećih partnera, a ovo je korak ka učvršćivanju odnosa i

proširenju te saradnje. Udruženje poslodavaca FBiH će kolegama iz BMW biti na operativnom nivou na raspolaganju u punom kapacitetu", kazao je Smailbegović.

Memorandumom je predviđena saradnja u oblasti industrijske i investicione politike i sprovođenje politika regionalnog razvoja.

„Saradnja sa Bosnom i Hercegovinom se povećava iz dana u

dan. Međutim, preostalo je još posla kako bi se otklonili određeni problemi, kao što je odljev kvalitetne radne snage. Rješavanje ovog problema iziskuje međusobnu saradnju. Umrežavanjem ove dvije zemlje možemo ostvariti dugoročne planove", istakao je Ohoven.

Njemačko udruženje malih i srednjih preduzeća je nevladina organizacija koja broji oko 680.000 članica, a koje upošljavaju oko 12 miliona ljudi. Zastupa interese članica u politici, upravnim tijelima, sindikatima i velikim kompanijama.

Javna diskusija o potrebi za nastavkom socio-ekonomskih reformi

Koji su to ključni zadaci onih koji će u budućnosti doći na vlast, pitanje je koje je bilo u fokusu javne diskusije o potrebi za nastavkom socio-ekonomskih reformi koju je organizovao Ured specijalnog predstavnika Evropske unije u Bosni i Hercegovini u saradnji sa Ekonomskim fakultetom u Sarajevu. Javna rasprava održana je 16. septembra 2018. godine.

Kako je ambasador Wigemark istakao, cilj je pokrenuti javnu diskusiju sa studentima, civilnim društvom i poslovnim sektorom o prijeko potrebnim reformama u procesu integracija BiH.

Ove debate imaju za cilj da članovima akademske i poslovne zajednice, te predstavnicima nevladinog sektora i studentima pruže priliku za razgovor o prioritetima budućih vlasti i konkretnim mjerama ka njihovom ispunjenju. One također nastoje da pred i postizbornu debatu usmjere na teme koje su od suštinskog značaja za veliku većinu građana Bosne i Hercegovine, ali i da Međunarodnoj zajednici pruže smjernice budućeg djelovanja.

Jedan od panelista, Gregor Jurišić, najbolji student dodiplomskog studija na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu, istakao je da je ovo pravi trenutak za mlade da se odluče žele li biti samo broj u statistici odseljenih ili će biti početno slovo novog poglavlja BiH. Jurišić ističe da se često kaže da mladi odlaze trbuhom za kruhom, ali po njemu, adekvatniji je termin da mladi odlaze mozgom za kruhom jer je njihovo

obrazovanje ono što ih vuče u inostranstvo, a da BiH mladima ne pruža adekvatne prilike za razvoj tih potencijala.

Događaju su prisustvovali članovi Udruženja poslodavaca FBiH i direktor Udruženja Mladen Pandurević.

Odražan prvi sarajevski Austrian Business Circle

Povodom posjete austrijske privredne delegacije predvođena predsjednikom Privredne komore Koruške Jürgena Mandla 26. septembra 2018. godine održan je prvi sarajevski Austrian Business Circle. Ovom događaju prisustvovalo je oko stotinu osoba, a ispred Udruženja poslodavaca FBiH prisutvovao je Zlatan Dedić.

Odnosi BiH i Austrije imaju dugu tradiciju, te su u stalnom usponu, posebno u bankarskom i sektoru osiguranja i u oblasti proizvodnje cementa. Trgovinska razmjena dostigla je gotovo milijardu eura i ima tendenciju rasta. Austrija je do 31.12.2017. godine na bh. tržište investirala ukupno 1,894 milijardi konvertibilnih maraka ili 22,85 posto ukupnih ulaganja i po tome je drugi najveći strani ulagač u BiH.

Austrian Business Circle bila je prilika za upoznavanje i umrežavanje privrednika.

Po osnivanju, Udruga poslodavaca Široki Brijeg pristupa članstvu UPFBiH

Direktor Udruženje poslodavaca FBiH Mladen Pandurević održao je 20. septembra 2018. godine sastanak sa budućim predsjednikom Udruge poslodavaca Široki Brijeg Mariom Čolakom i saradnicima.

Sastanak je održan na inicijativu Čolaka koji je izvijestio direktora Udruženja poslodavaca da je upoznat sa radom i aktivnostima Udruženja te da je Udruga zainteresovana za kolektivno pristupanje Udruženju.

Dodao je da će učlanjenje predložiti na sjednici Upravnog odbora.

Nakon učlanjenja Udruge, pristupit će se osnivanju Grupacije poslodavaca Zapadnohercegovačkog kantona i formiranju ekonomsko-socijalnog vijeća za taj kanton, dogovoreno je na sastanku.

Vlada Srednjobosanskog kantona odgovorila na inicijativu Grupacije poslodavaca SBK

Udruženje poslodavaca FBiH—Grupacija poslodavaca Srednjobosanskog kantona uputila je Vladi, odnosno Ministarstvu finansija SBK, inicijativu za izmjenu Zakona o porezima Kantona Središnja Bosna.

Udruženje je predložilo brisanje tačke 2., stava 1, članka 5. Zakona, te dopunu istog člana odredbom o oslobađanju od poreza pravnih osoba koje poslovnu prostoriju koriste u poslovne svrhe.

Ministarstvo finansija SBK navodi da „sukladno članu 5. stavka (1) tačka 2. Zakona, porezni obaveznik na imovinu je pravna i fizička osoba koja je vlasnik imovine—poslovne prostorije, ugrade ili stana koje izdaje pod zakup. Pravne osobe koje koriste (zakupljuju) imovinu u poslovne svrhe nisu porezni obaveznici, pa i prijedlog za oslobađanje od poreza korisnika poslovnog prostora nije utemeljena“.

Vlada SBK prihvatila je mišljenje Ministarstva finansija SBK.

Predstavljen koncept Globalnog sporazuma za dostojanstven rad

Direktor Udruženja poslodavaca FBiH Mladen Pandurević sa saradnicima, direktoricom GS-TMT Snježanom Kopruner i direktorom Centrotransa Safudinom Čengićeom, prisustvovao je radnom ručku koji je 19. septembra 2018. godine organizovao ambasador Švedske u BiH Anders Hagelber u saradnji sa Međunarodnom osorganizacijom rada.

Tokom ručka, generalni sekretar Olof Palme International Centra iz Švedske Anna Sundström i direktor Međunarodnog ureda za rad za područje centralne i istočne Evrope ILO-a Markus Prilgrim predstavili su koncept Globalnog sporazuma za dostojanstven rad i uključivi rast nadležnim sagovornicima iz Bosne i Hercegovine.

Sastanak pregovaračkih timova za djelatnost hemije i nemetala

Sastankom pregovaračkih timova Grupacije poslodavaca za djelatnosti hemije i nemetala pri UPFBiH i Samostalnog sindikata hemije i nemetala FBiH, održanog 21. septembra 2018. godine, nastavljeni su pregovori za zaključivanje kolektivnog ugovora za ovu djelatnosti.

Na sastanku su pregovarački timovi postigli dogovor o većini pitanja koji su predmet Kolektivnog ugovora. Pokrenuti su pregovori i o najnižoj satnici i utvrđivanju definicije osnovne plaće, o čemu će pregovarački timovi raspravljati na idućem sastanku.

Novi sekretar Grupacije poslodavaca ZDK pri UPFBiH

U skladu sa programskim ciljevima Udruženja poslodavaca FBiH o jačanju kadrovskih kapaciteta, od oktobra 2018. godine, na funkciju sekretara Grupacije poslodavaca ZDK pri UPFBiH zaposlen je Husein Al-Baldawi. Sekretar Grupacije će, u skladu sa Statutom UPFBiH i Poslovníkom o radu Grupaciju pružati stručnu i administrativnu podršku Grupaciji. Na ovaj način rad, unaprijedit će se rad kao i pojačati aktivnosti Grupacije poslodavaca ZDK.

Model dualnog obrazovanja riješit će problem neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada

Koordinator projekta „Promocija dualnog obrazovanja putem pilot projekta i edukacije“ Zlatan Dedić, u razgovoru za Radio Kamelon govorio je o sistemu dualnog obrazovanja, kao i prednostima ovakog koncepta učenja i usavršavanja.

Brojne su dileme i nedostaci kada govorimo o obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini, bilo da je riječ o osnovnom, srednjem ili visokom obrazovanju. Jedna od najčešćih kritika je ona da učenici i studenti izlaze iz srednjih škola i sa fakulteta sa nimalo ili, u boljem slučaju, sa nedovoljno praktičnih znanja i vještina. Udruženje poslodavaca FBiH ima rješenje za ovaj problem na nivou srednjoškolskog obrazovanja. O dualnom sistemu obrazovanja razgovarali smo da pomoćnikom direktora u Udruženju poslodavaca FBiH i koordinatorom projekta "Promocija dualnog obrazovanja putem pilot projekta i edukacije" Zlatanom Dedićem.

Za sami početak razgovora, hajde da prvo objasnimo kakav je to dualni sistem obrazovanja i kako je došlo do pokretanja projekta „Promocija dualnog obrazovanja putem pilot projekta i edukacije“?

Model dualnog obrazovanja je model srednjeg strukovnog obrazovanja, koje nudi obrazovanje na dva mjesta i to teorijski dio nastave koji bi se obavljao u školi i praktični, koji je predviđen da se odvija u kompanijama. Pri tome, učenik oko 70% nastave provodi učeći kroz rad i praksu, u realnom radnom okruženju. Projekat „Promocija dualnog obrazovanja putem pilot projekta i edukacije,“ koji implementira UPFBiH je dio jednog većeg projekta koji finansira Evropska unija, a provodi

Međunarodna organizacija rada. Taj veliki projekat podržava lokalna partnerstva za zapošljavanje u BiH. Moram istaći i naše partnere na projektu-kompaniju Centrotrans Sarajevo, Srednju školu za saobraćaj i komunikacije Sarajevo, Srednjoškolski centar Vogošća, Službu za zapošljavanje Kantona Sarajevo, te općine Novi grad, Novo Sarajevo i Vogošća.

Šta je, zapravo, glavni cilj projekta?

Naš cilje je, prvenstveno, pokazati da ovakav model obrazovanja može riješiti problem neusklađenosti ponude i potražnje na tržištu rada. Postojeći obrazovni sistem proizvodi nekvalitetne kadrove koji, uglavnom, završavaju na birou za nezaposlene, a s druge strane su kompanije kojima nedostaje kompetentna radna snaga. Uz glavni cilj projekta, tu je i nekoliko drugih ciljeva – ubrzanje lokalnog ekonomskog razvoja i stvaranje sinergije između poslodavaca, obrazovnih i institucija za zapošljavanje, općina i nevladinih organizacija. Za uspjeh projekta je važno motivisati roditelje i buduće srednjoškolce da se školuju za ona zanimanja koja su u skladu s potrebama poslodavaca, ali i upoznati sve društvene subjekte sa benefitima koje će donijeti ovakav sistem obrazovanja.

U kojoj fazi je Bosna i Hercegovina na polju uvođenja jednog ovakvog obrazovnog sistema i koji su najveći izazovi koji su pred vama?

Najveći problem je nepostojanje jedinstvenog obrazovnog sistema u BiH, pa nevolje zadaje entitetska i kantonalna podjela nadležnosti u obrazovanju. Tako imamo nekoliko kantona koji rade na zakonskoj i podzakonskoj regulativi koje će doprinijeti uvođenju modela dualnog obrazovanja, dok ostali kantoni još uvijek nisu napravili ni prvi korak

ka uvođenju istog. U Kantonu Sarajevo, Bosansko-podrinjskom i Hercegovačko-neretvanskom kantonu uskoro možemo očekivati rješenja koja će regulisati uvođenje dualnog obrazovanja u srednje škole. Harmonizacija na nivou cijele države, ali i transformacija već postojećeg obrazovnog sistema u onaj koji će uključiti i dualno obrazovanje i omogućiti tim učenicima dalje školovanje najveći su izazovi koji stoje pred nama.

Zašto je sistem dualnog obrazovanja, u konačnici, bitan za poslodavce u Federaciji BiH?

Kadrovi koje obrazuju srednje strukovne škole ne zadovoljavaju potrebe tržišta rada, odnosno poslodavaca. Dualnim sistemom obrazovanja poslodavci će dobiti radnike koji su već upoznati s radnim procesima jer su proveli mnogo vremena učeći i stičući vještine – dobiće kadrove koji su odmah po završetku škole sposobni da uđu u proces rada. To će uštedjeti vrijeme i novac koje poslodavci troše na dodatnu edukaciju ili prekvalifikaciju svog osoblja, kako bi bili spremni za rad.

Već ste odgovorili na dio mog posljednjeg pitanja „koja je korist od dualnog obrazovanja za učenike“, sada mi recite i koja je korist od dualnog obrazovanja za škole, ali i za širu društvenu zajednicu?

Dodao bih još da, osim mogućnosti da se odmah zaposle nakon škole, učenici bi primali i određenu naknadu u toku odrađivanja praktične nastave u kompanijama, što je svakako veoma važno i za njih same, ali i za porodični budžet. Ono što škole dobijaju uvođenjem dualnog obrazovanja jeste mogućnost da rade u jednog kvalitetnijem okruženju, zatim kvalifikovanije nastavnike za dio nastave koji se odvija u školi, te

opremljenije kabinete. Sve će to doprinijeti kvalitetnijem obrazovanju svakog učenika. Što se tiče društvene zajednice, rješava se najveći problem – nezaposlenost. Razvoj ekonomije na lokalnom nivou, što je jedan od ciljeva ovog projekta, na duže staze donijet će i državi brži razvoj i samim tim postizanje većih ekonomskih uspjeha.

Promo spot Udruženja poslodavaca FBiH

S ciljem unapređenja prepoznatljivosti u javnosti i stvaranja harmonične slike o Udruženju, Udruženje poslodavaca FBiH je izradilo korporativni identitet. Najprije je napravljena nova web stranica, dnevni press clipping, te unapređeni online i ostali vidovi komuniciranja.

Načinjena je i knjiga grafičkih standarda, te izrađen promotivni spot Udruženja.

Spot je dvojezički, a koristit će se u svrhu promocije rada i aktivnosti Udruženja domaćim i stranim partnerima.

U Budimpešti održan kurs o dostojanstvenom radu

Međunarodna organizacija rada održala je kurs „Central and Eastern European Regional Training Course on Labour and Social Policies for Decent Work“. Kurs se održavao u Budimpešti od 25.09. do 28.09.2018. godine. Učesnici kursa bili su predstavnici

poslodavaca, sindikata i ministarstva, a ispred Udruženja poslodavaca FBiH učestvovala je pravica Jasmina Kurspahić.

Glavni ciljevi ILO-a su promovisanje prava na rad, podsticanje uspostavljanja dostojanstvenih uslova za rad, poboljšanje socijalne zaštite i ojačavanje dijaloga po pitanjima vezanim za rad, te je cilj obuke bio omogućiti učesnicima da postanu djelotvorni praktičari za dostojanstven rad i zagovornici agende MOR-a za dostojanstven rad u svojim zemljama.

Tokom kursa diskutovalo se o dostojanstvenom radu, minimalnoj satnici, budućnosti rada, inovacijama u aktivnim politikama tržišta rada, socijalnoj zaštiti, poboljšanju socijalnog dijaloga, ulozi nacionalnih i socijalnih vijeća u ekonomskim reformama, te o formaliziranju neformalne ekonomije.

Učesnici su posjetili i Weiss Manfred Vocational School gdje su se upoznali sa sistemom VET obrazovanja.

Nova članica UPFBiH – Udruženje poduzetnika Velika Kladuša

Udruženje poduzetnika Velika Kladuša osnovano je 2007. godine kao nevladina, neprofitna organizacija. Osnivači Udruženja su poduzetnici sa područja Općine Velika Kladuša. Udruženje djeluje na principu dobrovoljnog učlanjenja pravnih i fizičkih lica koji žele zajednički raditi na stvaranju povoljnog poslovnog okruženja u Općini Velika Kladuša. Udruženje je aktivan promotor ekonomskog razvoja Velike Kladuše putem udruživanja, zastupanja interesa poduzetnika kao i pružanje kvalificiranih usluga članovima. Kroz svoj rad, Udruženje podržava rad postojećih privrednih subjekata i otvaranje i rad novih privrednih subjekata na području Općine.

Udruženje poduzetnika Velika Kladuša okuplja 50 kompanija iz tog područja.

Udruženje je formirano sa ciljem da stvara i pomaže u stvaranju povoljnog poslovnog ambijenta kako bi se omogućilo uspješnije poslovanje, da organizira nastupe prema nadležnim institucijama i poduzima niz drugih aktivnosti kao što su:

- Razvoj poduzetništva na području Općine Velika Kladuša
- Zaštita interesa članova Udruženja u primjeni propisa koji se odnose na djelatnosti članova Udruženja
- Promovisanje poduzetništva Općine Velika Kladuša
- Razmjena iskustava i informacija među članovima Udruženja kao i sa drugim privrednicima iz BiH i drugih država

- Saradnja sa Općinskim organima i organima viših nivoa vlasti u cilju razvoja i jačanja privrednih i poslovnih kapaciteta na području općine Velika Kladuša
- Pružanje administrativne i pravne pomoći članovima udruženja
- Organiziranje seminara i instruktivnih savjetovanja, promovisanje poduzetničkih prava i sloboda, razvoj i unapređenje tržišnih uvjeta poslovanja, sprječavanje nelojalne konkurencije
- Poslovno povezivanje i zajedničko poslovno nastupanje privrednih subjekata sa područja općine Velika Kladuša

Sjedište Udruženja je u ulici Kozaračka br. 3, Zgrade Ben-mal Group, Velika Kladuša.

Nova članica UPFBiH – Diners Club BH d.o.o.

Diners Club BH d.o.o. je kartična firma za poslovanje Diners Club kreditnim karticama na teritoriju Bosne i Hercegovine. Osnovala ju je hrvatska kartična kuća Erste Card Club (ECC), koja pored franšiznog prava za hrvatsko, ima podfranšizno pravo za teritorij Bosne i Hercegovine.

U Hrvatskoj Diners Club posluje više od 45 godina, i to od potpisa franšiznog ugovora 1969. godine, kad je započela era kartičnog poslovanja na tržištu cijele jugoistočne Europe, uključujući i teritorij Bosne i Hercegovine. Kvalitetu poslovanja Erste Card Cluba prepoznali su mnogi poslovni partneri s kojima ostvaruje značajnu saradnju. Tako na području Hrvatske ima ugovoren prihvata s više od 100.000 prodajnih mjesta, dok u Bosni i Hercegovini više od 20.000.

Na teritoriju Bosne i Hercegovne izdavanje kartica Diners Cluba započelo je još 1997. godine, i to zahvaljujući cobrand saradnji s lokalnim bankama, pritom da se iste godine započelo i s ugovaranjem njihovog prihvata.

Želeći svoje znanje i iskustvo na još kvalitetniji način prenijeti i na poslovanje u Bosni i Hercegovini, a time ujedno i bolje odgovoriti na specifične potrebe tržišta, ECC je u julu 2005. osnovao firmu Diners Club BH d.o.o.

Intenzivniji razvoj poslovanja Diners Cluba u Bosni i Hercegovini započeo je početkom 2009. godine, kad je unaprijeđena poslovna saradnja s postojećim partnerima Raiffeisen Bank BH (RBBH), Privrednom bankom Sarajevo (PBS) te nekim drugim bankama na teritoriju BiH. Ova saradnja se nastavlja i dalje, pa je tako omogućen prihvata Diners Club kartica na prodajnim mjestima s RBBH , UCB i Hypo POS terminalima. Diners Club BH je u procesu razvoja prihvata kartica Diners Cluba i na ostalim značajnim POS mrežama na tržištu te na svim većim bankomat mrežama u Bosni i Hercegovini.

Profesionalna orijentacija ključna za povećanje broja zaposlenih

Sistem obrazovanja u BiH nije usklađen sa potrebama tržišta rada i smatramo da je izbor profesionalne orijentacije ključan za povećanje broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih osoba u BiH – izjavio je direktor Agencije za rad i zapošljavanje BiH Muamer Bandić.

Nadležnost ove agencije je praćenje stanja na tržištu rada u okviru koje je 20.09.2018. godine u Sarajevu organizovana konferencija o temi "Profesionalna orijentacija – mehanizam za dugoročno smanjenje nezaposlenosti", a na kojoj učesnici razmatraju načine za usklađivanje potreba tržišta rada sa sistemom obrazovanja. Na konferenciji je, ispred Udruženja poslodavaca FBiH, učestvovao Zlatan Dedić.

"Tradicionalni izbor profesionalne orijentacije koji je trenutno postoji u BiH treba da se izmijeni na sistemski način. Smatram da treba da se formira institucija koja bi se bavila mladima i koja bi bila povezana sa sistemom obrazovanja i službama za zapošljavanje i na taj način bismo došli do preciznih podataka o potrebama tržišta rada, te sistem obrazovanja prilagodili stvarnim potrebama tržišta rada u BiH", izjavio je Bandić.

Napomenuo je da je u BiH je u proteklom periodu došlo do povećanja broja zaposlenih osoba, a najviše su tražena zanimanja iz IT sektora, elektro i mašinski inženjeri i doktori, posebno doktori specijalisti.

"Klasifikacija zanimanja u BiH bi trebala da bude usklađena s međunarodnom klasifikacijom, a to u BiH nije urađeno. Ako to uradimo u narednom periodu onda možemo očekivati da sistem obrazovanja prilagodimo upravo tim standardima. Na ovaj način mi sada nismo u stanju da privučemo velike korporacije koje se bave ozbiljnim djelatnostima između ostalog iz IT sektora jer nemamo, odnosno sa tim kadrovima smo deficitarni", dodao je Bandić.

Predsjednik Udruženja poslodavaca Brčko Distrikta i izvršni direktor Bimala Brčko Ševal Suljkanović je rekao da se poslodavci, kada je riječ o zapošljavanju, snalaze na svoj način s obzirom na odliv radne snage iz BiH.

"Sigurno ćemo biti u problemu posebno kada je riječ o deficitarnim i kvalitetnim kadrovima. Prvi potez koji treba uraditi je da se od zavoda za zapošljavanja naprave institucije koje trebaju to rade, a ne samo da vode evidencije. Zavodi za zapošljavanje trebaju biti funkcionalniji i u smislu aktivnosti na prekvalifikaciji po zahtjevu poslodavaca. Poslodavci trebaju biti odgovorniji kad je riječ o radnicima, a samim tim moramo imati priliku da država to prepozna, da ih treba rasteretiti kad su u pitanju obaveze da bi imali priliku da povećaju plate radnicima kako bi imali osnova da ovdje ostanu i rade u BiH", kazao je Suljkanović.

Direktor Srednje škole poljoprivrede, prehrane, veterine i uslužnih djelatnost i predsjednik Zajednice srednjih škola KS Suad Alić je kazao da u toj školi za smjerove za koji obrazuju učenike imaju praksu (pekaru za pekare, mesaru za mesare) što je jedna od rijetkosti da škola ima takve uslove za edukaciju.

Što se tiče saradnje sa tržištem rada promovira se dualni sistem obrazovanja koji predstavlja saradnju između obrazovnog sistema i kompanije. To je dobra ideja koju treba ostvariti, kazao je Alić napominjući da postoje određeni preduvjeti da se taj sistem stavi u funkciju i da treba iznaći systemska rješenja u toj oblasti.

"Privrednici vjerovatno jesu u pravu da za njihove potrebe nisu adekvatno osposobljeni kadrovi zato što oni sigurno brže i bolje prate promjene u sferi tehnološkog razvoja, a škole nisu u stanju da to urade same. Neophodna je jedna sinergija za koju je potrebno napraviti zakonske preduoslove", dodao je Alić.

100 NAJVEĆIH: ArcelorMittal najveći izvoznik, EPBiH najveći prihod i investicije, Preventu "Srebrni pečat"

Gala večer u okviru privrednog događaja "100 najvećih" održana je 26.09.2018. godine na Ilidži, gdje su dodijeljena priznanja najuspješnijim kompanijama u Bosni i Hercegovini, ali i gdje je istaknut napredak bh. ekonomije i želja da taj trend bude nastavljen.

Ukupni rezultati istraživanja projekta "100 najvećih u BiH" govore da je

privreda Bosne i Hercegovine uprihodovala 29,2 milijarde KM u 2017. godini uz ukupnu

dobit kompanija od 625 miliona KM i izvoz od 11,5 milijardi KM.

Kao i protekle tri godine Elektroprivreda BiH po ukupnom prihodu je na prvom mjestu. ArcelorMittal je na prvom mjestu ove godine što se tiče izvoza, a kompanija Bingo

po dobiti.

Priznanje je dobio i Prevent, a preuzeo ga je predsjednik Uprave Haris Rahman koji je kazao da Prevent grupacija kontinuirano ulaže u nove projekte i širi tržište. U 2017. godini, dodao je, investirano je u dvije nove savremene fabrike, a vrijednost investicija iznosi blizu 25 miliona KM. Pored toga, investicije u opremu i nove tehnologije su nastavljene i u ovoj godini.

Direktorica Projekta "100 najvećih" Alena Ahmetspahić-Fočo je kazala da se promjene vide svake godine na rang listama, a da je ove godine bilo 350 novih rangiranih koji se nisu pojavljivali ranijih godina, na listama velikih, malih i srednjih poduzeća, po izvozu, dobiti, investicijama i prihodu. Promjene su, dodala je, najvidljivije u sektoru srednjih i malih poduzeća.

"Što se tiče dobiti tu je najveća promjena, prvi put je, za sve ove godine, domaća kompanija koja je privatna, riječ je o kompaniji Bingo", navela je Ahmetspahić-Fočo.

RANG LISTA - PRIHOD

VELIKE KOMPANIJE

1. JP ELEKTROPRIVREDA BiH D. D. – SARAJEVO 1.115.915.934 KM
2. BINGO D. O. O. TUZLA 1.035.722.362 KM
3. HOLDINA D. O. O. SARAJEVO 851.484.654 KM

SREDNJE KOMPANIJE

1. VAMED STANDORTENTWICKLUNG UND ENGINEERING GMBH 156.959.096 KM
2. ZZ ZDRAVA HRANA SA P.O. ILIJAŠ Kadarići bb 30.422.176 KM
3. K-UNI PLUS D. O. O. DERVENTA 25.731.702 KM

MALE KOMPANIJE

1. BH ŠPED D. O. O. SREBRENİK 7.992.502 KM
2. IN-VIVO DIZAJN D. O. O. ŽIVINICE 7.918.949 KM
3. EHB VISOKO D. O. O. 7.136.234 KM

RANG LISTA DOBIT

VELIKE KOMPANIJE

1. BINGO D. O. O. TUZLA 72.443.178 KM
2. JP AUTOCESTE FBiH D. O. O. MOSTAR 65.393.160 KM
3. FDS D. D. SARAJEVO 64.182.866 KM

SREDNJE KOMPANIJE

1. HETA D. O. O. SARAJEVO 45.816.032 KM
2. BORA D. O. O. BANJA LUKA 33.437.311 KM
3. REMIS D. O. O. VISOKO 6.738.566 KM

MALE KOMPANIJE

1. MALBAŠIĆ COMPANY D. O. O. BANJA LUKA 3.940.830 KM
2. FOCUS - M D. O. O. 2.262.181
3. HANDY PET D. O. O. BANJA LUKA 2.203.239 KM

RANG LISTA - IZVOZ

VELIKE KOMPANIJE

1. ARCELORMITTAL ZENICA D. O. O. 350.417.177 KM
2. PREVENT BH D. O. O. 350.153.492 KM

3. ALUMINIJ D. D. MOSTAR 335.328.205 KM

SREDNJE KOMPANIJE

1. K-UNI PLUS D. O. O. DERVENTA 24.197.544 KM

2. EMA-KONJUH INTERNATIONAL D. O. O. SARAJEVO 14.063.145 KM

3. BC METAL D. O. O. BANJA LUKA 13.920.022 KM

MALE KOMPANIJE

1. VEZA-NEKT D. O. O. SARAJEVO 6.715.395 KM

2. STARFIELD & OILS D. O. O. SARAJEVO 6.072.475 KM

3. EURO-KATALIZATORI D. O. O. GRADAČAC 4.227.602 KM

RANG LISTA - INVESTICIJE

1. JP ELEKTROPRIVREDA BIH D. D. – SARAJEVO 174.563.254 KM

2. BINGO D. O. O. TUZLA 169.685.706 KM

3. JP AUTOPUTEVI RS D. O. O. BANJA LUKA 132.333.020 KM

UDRUŽENJE POSLODAVACA

UDRUŽENJE POSLODAVACA FBiH

MULA MUSTAFE BAŠESKIJE 12/3, 71 000 SARAJEVO

TEL: 00 387 264 830

FAX: 00 387 33 552 461

MAIL: info@upfbih.ba

WEB: www.upfbih.ba